

[H. P. Hansen (Sorø A.)]

Det er altsaa Angeren over Fortidens Syn-der, der afspejler sig hos det ærede Medlem, at han, saa snart han ser noget, han mener har mindste Smag af Socialisme, synes, han absolut bør reagere derimod. Det er der ikke noget at sige til. Ikke sandt, han angrer sin Fortid, og det maa han jo have Lov til. Der er sikkert saaledes Udsigt til, at han kan faa Syndsforladelse for alle de Udskejelser, han har begaaet i fordums Tider.

Med Hensyn til det solidariske Ansvar ved jeg ikke, om det nu strækker sig saa meget længere, end det hidtil har været Tilfældet. Naar Kommunerne gaar til en kommunal Kreditforening, maa de altid hæfte solidarisk. Det er Købstadkommunerne og Landkommunerne, der i Fællesskab hæfter for de Laan, der gives, og det samme er Tilfældet, naar større Sæmmenslutninger skal optage Laan i Fællesskab. At det i visse Tilfælde er formaalstjenligt, at større Kredse slutter sig sammen, fremgaar deraf, at der saa er Mulighed for at slippe med en billigere Rente, og det maa det ærede Medlem i Henhold til sin nuværende politiske Stilling dog ogsaa være interesseret i.

Det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel var saa glad ved at kunne fastslaa, at der her er Tale om en meget billig kommunal Laanefond. Det har det ærede Medlem Ret i. Der er udlaant godt 30 Mill. Kr., og det koster 15 000 Kr. om Aaret i Administration, og jeg maa give det ærede Medlem Ret i, at det er uhyre billigt — paa dette Omraade er vi fuldstændig enige.

J. S. Foget: Jeg skal ikke trække Debatten om dette Spørgsmaal længere ud end højest nødvendigt, men naar den højt-ærede Minister vil give det Udseende af, at mine Udtalelser hviler paa ren og skær Misforstaaelse, maa jeg dog have Lov til at replicere. Den højtærede Minister siger, at der ikke er Tale om nye Laan. Jeg vil tillade mig at spørge den højtærede Minister, om han vil stille nogen som helst Garanti for, at man paa Basis af denne Lov ikke vil laane yderligere, for ellers er den højtærede Ministers Udtalelser intet værd. Ministeren siger, at det særlig er de mindre Landkommuner, der har vanskeligt ved at opnaa Laan, men hvorfor? Fordi man driver dem til en ødsel Administration, til store Udgifter gennem den Lovgivning, man gennemfører. Ministeren siger, at Gældssaneringen er en Omplacering. Ja vel, det er en Omplacering, som driver de

offentlige Laan ud paa det private, det frie Laanemarked, som gennem denne Omplacering driver Renteniveauet op, baandlægger mere og mere Kapital og stadig væk følger den ene Retningslinie, som synes at være blevet Regeringens: at drive Renteniveauet saa højt op, som det overhovedet er muligt.

Det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen (Sorø A.) sagde, at man ikke kunde udtale noget om Renten i Fremtiden. Ja, men hvis man ikke kan det, saa har Oplysningen om, hvad Renten har været i Fortiden, jo heller ikke væsentlig Betydning til Bedømmelse af det foreliggende Lovforslag.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel har Ordet for en kort Bemærkning.

Victor Pürschel: Jeg forstaaer godt, at det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen (Sorø A.) er glad ved at være enig med mig, og naturligvis sætter jeg Pris paa, at denne Glæde gav sig saa smukt et Udtryk, som den gjorde. Men jeg vil gerne sige, at naar jeg gjorde min Bemærkning, er det fordi jeg finder det upassende, at et Udvalg forelægger for Folketinget en Betænkning med en Trykfejl, som er meningsforstyrrende, uden at noget af Udvalgets Medlemmer gør opmærksom paa det. Ansvarer herfor maa i første Række falde paa Formanden, Sekretæren og Ordføreren. Og der er ikke nogen, der kan gætte sig til, hvad der skulde staa. Der var et æret Medlem, som sagde, at enhver kunde jo forstaa, hvad der skulde staa; det viste sig, at han havde misforstaaet det. Det fremgaar af det, som den ærede Ordfører nu sagde, at det, der skal staa, formentlig er $\frac{1}{2}$ pro mille eller ogsaa 0,5 pro mille eller skrevet med Bogstaver en halv Promille, og det kan ingen faa ud af det, der staaar.

Hans Hansen (Rørby): Den højt-ærede Indenrigsminister sagde, at det var slet ikke Statssocialisme, her var Tale om. Nej, det kan godt ske, jeg har taget fejl af Udtrykket, jeg tror snarere, man kan kalde det Statskapitalisme, det er vist en mere rigtig Betegnelse.

Det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen (Sorø A.) sagde, at mine Bemærkninger skyldtes Anger over min Fortid, at de blot var kommet frem, fordi jeg mindedes min Fortid. Jeg vil gerne minde det ærede Medlem om, at da vi var unge og begejstrede Modstandere af Kapitalismen, var Tonen noget anderledes. Da var der slet ikke noget